

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U000894

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 12-02-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Моніч Богдан Сильвестрович

2. Bogdan Monich

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3614-9096

Вид дисертації: доктор філософії

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 05-03-2024

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Сьомий апеляційний адміністративний суд

Код за ЄДРПОУ: 42257456

Місцезнаходження: вул. Соборна, 48, вул. Оводова 34, Вінниця, Вінницький р-н., 21050, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки:

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 11.051.066

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, буд. 21, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, буд. 21, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.15.11, 10.01.08

Тема дисертації:

1. Акти Конституційного Суду України: правова природа і види
2. The Acts of the Constitutional Court of Ukraine: Legal Nature and Types

Реферат:

1. Дисертація є комплексним дослідженням правової природи та видів актів Конституційного Суду України. У розділі 1 «Загальнотеоретична характеристика актів Конституційного Суду України» проаналізовані підходи до визначення поняття, ознак актів Конституційного Суду України (далі – Конституційний Суд, КСУ, Суд), виявлені особливості їх правової природи; на підставі доктринальних підходів, практики КСУ та органів конституційного контролю інших країн охарактеризовані особливості правової природи, ознак, значення юридичних позицій КСУ; уточнені роль і місце актів Суду у системі джерел національного права. Вперше запропоновано комплексне розуміння природи актів КСУ як правових актів та джерела права і як процесуальних документів та їх визначення. Відповідно запропонована авторська редакція статті 83 Закону України «Про Конституційний Суд України». Набули подальшого розвитку положення щодо обумовленості

правової природи актів Конституційного Суду України особливим правовим статусом даного органу, з доведенням, що всі акти КСУ є правовими, але тільки рішення та висновки мають ознаку нормативності, оскільки породжують виникнення, зміну чи припинення відповідних правовідносин; Обґрунтовано, що для оцінки юридичного значення рішень КСУ необхідним є використання терміну «преюдиція», оскільки рішення КСУ про тлумачення закону стосується його правового змісту і є обов'язковим для всіх випадків його застосування. Доведено, що виходячи з виключно правового характеру актів КСУ, задля уникнення політичної заангажованості Суд не має розглядати питання щодо політичної доцільності актів чи рішень, що є предметом розгляду Суду, адекватності заходів, що здійснювались на їх основі, та запропоновано доповнити статтю 8 Закону України «Про Конституційний Суд України» частиною 4 відповідного змісту. Виділені ознаки юридичних позицій КСУ, зокрема, їх офіційний, загальнообов'язковий характер незалежно від того, містяться вони в резолютивній чи мотивувальній частині акту; загальний характер; нормативний характер, а також їх співвідношення з рішенням та висновком як зміст і форма, зберігаючи при цьому самостійний характер відносно акту, в якому містяться. Набули подальшого розвитку положення щодо характеристики преюдиції Конституційного Суду України за критеріями її класифікації та додатково обґрунтовано, що вона є імперативною; абсолютною та правовою. Додаткового обґрунтування набуло положення, що рішення, прийняті КСУ у порядку конституційного контролю, які поєднують у собі ознаки правозастосовних і правотворчих актів, є джерелами права, які за юридичною силою є нижчими за Конституцію України, але вищими за інші нормативно-правові акти. У розділі 2 «Види актів Конституційного Суду України» проаналізовані наявні у доктрині конституційного права класифікації актів Конституційного Суду України; охарактеризовані рішення і висновки КСУ як акти, які пов'язані із конституційним провадженням, з визначенням їх особливостей, та надана правова характеристика іншим актам КСУ, з визначенням їх ролі та місця серед актів Конституційного Суду України. Запропонована авторська класифікація актів КСУ за критеріями самостійності правового значення та функціонального призначення. Додатково обґрунтовано, що рішення КСУ щодо конституційності / неконституційності законів України та інших правових актів Верховної Ради України, актів Президента України, актів Кабінету Міністрів України, правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, на підставі яких створюються чи відміняються правові норми, є нормативно-правовими актами; рішення щодо офіційного тлумачення Конституції України є актами інтерпретаційно-правового характеру. Набули подальшого розвитку наукові положення щодо необхідності зміни юридичних позицій КСУ щодо неоскаржуваності всіх актів КСУ та доведено, що оскарженню не підлягають саме підсумкові рішення і висновки КСУ. У свою чергу, акти індивідуальної дії КСУ (організаційні рішення, постанови, ухвали, забезпечувальні накази) під критерій неоскаржуваності не підпадають. Удосконалено положення щодо відмінності ухвал, забезпечувальних наказів з обґрунтуванням, що дані акти можуть бути як матеріально-правовими, так і процесуальними, приймаються з питань, які пов'язані з конституційним провадженням, але стосуються не самої суті справи, а умов, передумов і порядку її розгляду.

2. In chapter 1 "General theoretical characteristics of the acts of the Constitutional Court of Ukraine" the approaches to defining the concept, features of the acts of the Constitutional Court of Ukraine (hereinafter referred to as the Constitutional Court, KSU, the Court) are analyzed, the peculiarities of their legal nature are revealed; on the basis of doctrinal approaches, practice of the KSU and constitutional control bodies of other countries, the peculiarities of the legal nature, signs, and significance of the legal positions of the KSU are characterized; the role and place of acts of the Court in the system of sources of national law are clarified. For the first time, a comprehensive understanding of the nature of acts of the CSU as legal acts and sources of law and as procedural documents and their definition is proposed. Accordingly, the author's version of Article 83 of the Law of Ukraine "On the Constitutional Court of Ukraine" is proposed. The provision regarding the conditionality of the legal nature of the acts of the Constitutional Court of Ukraine by the special legal status of this body was further developed, with the proof that all acts of the Constitutional Court of Ukraine are legal, but only decisions and conclusions have a sign of normativity, as they give rise to the emergence, change or termination of relevant legal relations; It is substantiated that the use of the term "prejudice" is necessary to assess the legal significance of the

decisions of the KSU, since the decision of the KSU on the interpretation of the law concerns its legal content and is binding for all cases of its application. It has been proven that based on the exclusively legal nature of the acts of the KSU, in order to avoid political involvement, the Court should not consider the issue of the political expediency of the acts or decisions that are the subject of the Court's review, the adequacy of the measures implemented on their basis, and it is proposed to supplement Article 8 of the Law of Ukraine " About the Constitutional Court of Ukraine" in part 4 of the relevant content. The features of the legal positions of the KSU are highlighted, in particular, their official, universally binding nature, regardless of whether they are contained in the resolute or motivational part of the act; general character; normative character, as well as their relationship with the decision and conclusion as content and form, while maintaining an independent character relative to the act in which they are contained. The provision regarding the characterization of the prejudice of the Constitutional Court of Ukraine according to the criteria of its classification was further developed and it was additionally substantiated that it is imperative; absolute and legal. Additional substantiation was provided by the provision that the decisions adopted by the KSU in the course of constitutional control, which combine the characteristics of law-enforcement and law-making acts, are sources of law that are inferior in legal force to the Constitution of Ukraine, but superior to other normative legal acts. Chapter 2 "Types of Acts of the Constitutional Court of Ukraine" analyzes existing classifications of acts of the Constitutional Court of Ukraine in the doctrine of constitutional law; the decisions and conclusions of the CSU are characterized as acts related to constitutional proceedings, with a definition of their features, and a legal description is given to other acts of the CSU, with a definition of their role and place among the acts of the Constitutional Court of Ukraine. It is additionally substantiated that the decisions of the Supreme Council of Ukraine regarding the constitutionality / unconstitutionality of laws of Ukraine and other legal acts of the Verkhovna Rada of Ukraine, acts of the President of Ukraine, acts of the Cabinet of Ministers of Ukraine, legal acts of the Verkhovna Rada of the Autonomous Republic of Crimea, on the basis of which legal norms are created or repealed, are normative and legal acts; decisions regarding the official interpretation of the Constitution of Ukraine are acts of interpretative and legal nature. Scientific provisions regarding the need to change the legal positions of the KSU regarding the non-appealability of all acts of the KSU have gained further development, and it has been proven that only the final decisions and conclusions of the KSU are not subject to appeal. In turn, acts of individual action of the KSU (organizational decisions, resolutions, decrees, protective orders) do not fall under the criterion of non-appealability. The provisions regarding the difference between resolutions and protective orders have been improved with the justification that these acts can be both substantive and procedural, adopted on issues related to constitutional proceedings, but not on the essence of the case, but on conditions, prerequisites and order its consideration.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Наукові праці, в яких опубліковані основні результати дисертації: 1. Моніч Б.С., Писарева Е.А. Деякі проблемні питання виконання рішень Конституційного Суду України. Науковий вісник МГУ. Серія «Юриспруденція». 2020. № 46. С. 19-24. URL:<http://www.vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc46/6.pdf>. DOI: <https://doi.org/10.32841/2307-1745.2020.46.4>.
- 2. Моніч Б.С. Поняття і правова природа актів Конституційного суду України. Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія юридична. 2021. Вип. 31. С. 167-177. URL:

<http://https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/636/584>. DOI:

<http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.7372988>.

- 3. Моніч Б.С. До питання класифікації актів Конституційного Суду України. Академічні візії. 2022. № 13. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/651>. DOI: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.10031835>.
- 4. Моніч Б.С. Роль і значення правових позицій Конституційного Суду України. Правничий часопис Донецького національного університету імені Василя Стуса. 2022. № 2. С. 47-58. URL: <https://jprchdnu.donnu.edu.ua/article/view/13625>. DOI: <https://doi.org/10.31558/2786-5835.2022.2.6>.
- Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації: 5. Моніч Б.С. Щодо нормативності рішень Конституційного Суду України як акту органу конституційної юрисдикції. Осінні юридичні читання - 2020. Сучасні проблеми законодавства, практики його застосування та юридичної науки. Випуск XXVIII: матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених (Вінниця, 26 листопада 2020 р.). Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2020. С. 136-139.
- 6. Моніч Б.С. Щодо природи та виконання рішень Конституційного Суду України. Матеріали наукової конференції професорсько-викладацького складу, наукових працівників і здобувачів наукового ступеня за підсумками науково-дослідної роботи за період 2019-2020 рр. (квітень-травень 2021 р.). Вінниця: Донецький національний університет імені Василя Стуса, 2021. С. 84-85.
- 7. Моніч Б.С. Преюдиціальний характер рішень Конституційного Суду України. Конституція 1996 року: Україна в системі координат європейського конституціоналізму: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 24 червня 2021 р.). Київ, 2021. Ч. 2. С. 195-198.
- 8. Моніч Б.С. Щодо можливості оскарження актів Конституційного Суду України. Весняні юридичні читання - 2022. Сучасні проблеми законодавства, практики його застосування та юридичної науки. Випуск XXXI: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Весняні юридичні читання - 2022». 28 квітня 2022 р., Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2022. 447 с. С. 129-133
- 9. Моніч Б.С. Правові позиції Конституційного Суду України. Актуальні проблеми економіки, фінансів, обліку та права: теорія і практика: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 16 вересня 2022 р.). Полтава: ЦФЕНД, 2022. С. 58-60.
- 10. Моніч Б.С. Конституційний Суд України в механізмі забезпечення прав і свобод людини та громадянина. Права людини в період збройних конфліктів: Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція, присвячена 25-річчю Національному університету «Одеська юридична академія», 18 листопада 2022 року, м. Одеса: збірник матеріалів конференції. Одеса. 2022. С. 107-112.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; проекти нормативно-правових документів

Соціально-економічна спрямованість: посилення гарантій незалежності та підвищення ефективності діяльності конституційного суду України

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0118U003140 0122U002369

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Писарева Елла Анатоліївна

2. Ella Pysareva

Кваліфікація: к.ю.н., доц.

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9706-1739

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=JAYdOukAAAAJ&hl=uk>

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, буд. 21, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Белов Дмитро Миколайович
2. Dmytro Byelov

Кваліфікація: д. ю. н., професор

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7168-9488

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=q5pWI3AAAAAJ&hl=ru>

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Терлецький Дмитро Сергійович
2. Dmytro Terletskyi

Кваліфікація: к. ю. н., доц.

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4588-7517

Додаткова інформація: Web of Science Researcher ID: AFK-8318-2022;

<https://scholar.google.com/citations?hl=ru&user=A9F-05QAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Михайліна Тетяна Вікторівна

2. Tetiana Mikhailina

Кваліфікація: д.ю.н., професор

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1129-2470

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=rbjJP2YAAAAAJ&hl=ru>

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, буд. 21, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Турченко Ольга Григорівна

2. Olha Turchenko

Кваліфікація: к. ю. н., доц.

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7446-1289

Додаткова інформація:

[;https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216289830&origin=recordpage;](https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216289830&origin=recordpage)

https://www.researchgate.net/profile/Olha_Turchenko

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, буд. 21, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Гоцуляк Юрій Вікторович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Гоцуляк Юрій Вікторович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Солобут Ольга Сергіївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна